

องค์ประกอบหลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (Good Governance)

หลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ในการประชุมคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๕๕ ได้มีมติเห็นชอบกับหลักธรรมาภิบาลของการบริหารบ้านเมืองที่ดีตามที่สำนักงาน ก.พ.ร.เสนอ โดยประกอบด้วย ๔ หลักการ ดังนี้

๑. การบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ (New Public Management)

๑.๑ หลักประสิทธิภาพ (Efficiency) ในการปฏิบัติราชการต้องใช้ทรัพยากรอย่างประหยัด คุ่มค่าต่อการลงทุนและบังเกิดประโยชน์สูงสุดต่อส่วนรวม ยกเลิกภารกิจที่ล่าสมัยและไม่มีความจำเป็น

๑.๒ หลักประสิทธิผล (Effectiveness) ในการปฏิบัติราชการต้องมีวิสัยทัศน์เชิงยุทธศาสตร์เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย มีการวางเป้าหมายที่ชัดเจน มีการจัดการความเสี่ยง รวมถึงมีการติดตามประเมินผลและพัฒนาปรับปรุงการปฏิบัติงานให้ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง

๑.๓ หลักการตอบสนอง (Responsiveness) ในการปฏิบัติราชการต้องสามารถให้บริการได้อย่างมีคุณภาพ ดำเนินการแล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด สร้างความเชื่อมั่นไว้วางใจ ตอบสนองความคาดหวัง/ความต้องการของประชาชนผู้รับบริการ

๒. ค่านิยมประชาธิปไตย (Democratic Value)

๒.๑ ภาระรับผิดชอบ/สามารถตรวจสอบได้ (Accountability) ในการปฏิบัติราชการต้องสามารถตอบคำถามและชี้แจงได้เมื่อมีข้อสงสัย จัดวางระบบการรายงานความก้าวหน้าและผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ต่อสาธารณะ รวมทั้งจัดเตรียมระบบแก้ไขหรือบรรเทาปัญหาและผลกระทบใดๆที่อาจจะเกิดขึ้น

๒.๒ เปิดเผย/โปร่งใส (Transparency) ในการปฏิบัติราชการต้องปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ตรงไปตรงมา มีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่จำเป็นและเชื่อถือได้ให้ประชาชนได้รับทราบอย่างสม่ำเสมอ และวางระบบให้การเข้าถึงข้อมูลข่าวสารเป็นไปโดยง่าย

๓. ประชาธิปไตย (Participatory State)

๓.๑ หลักนิติธรรม (Rule of Law) ในการปฏิบัติราชการต้องใช้อำนาจกฎหมาย กฎระเบียบข้อบังคับในการปฏิบัติงานอย่างเคร่งครัด ด้วยความเป็นธรรม ไม่เลือกปฏิบัติ และคำนึงถึงสิทธิและเสรีภาพของประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียฝ่ายต่างๆ

๓.๒ ความเสมอภาค (Equity) ในการปฏิบัติราชการต้องให้บริการอย่างเท่าเทียมไม่มีการแบ่งแยกชายหญิง ถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ ความเชื่อทางศาสนา และอื่นๆ อีกทั้งยังต้องคำนึงถึงโอกาสความเท่าเทียมของการเข้าถึงบริการสาธารณะของกลุ่มบุคคลด้อยโอกาสในสังคม

๔. ความรับผิดชอบทางการบริหาร (Administrative Responsibility)

๔.๑ การมีส่วนร่วม/การพยายามแสวงหาฉันทามติ (Participation/ Consensus Oriented) ในการปฏิบัติราชการต้องรับฟังความคิดเห็นของประชาชน รวมทั้งเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการรับรู้ เรียนรู้ ทำความเข้าใจ ร่วมแสดงทรรศนะ ร่วมเสนอปัญหา ร่วมคิดแก้ไข

ปัญหา ร่วมในกระบวนการตัดสินใจและการดำเนินงาน และแสวงหาฉันทามติหรือข้อตกลงร่วมกัน ระหว่างกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้อง

๔.๒ การกระจายอำนาจ (Decentralization) ในการปฏิบัติราชการควรมีการมอบอำนาจและกระจายอำนาจความรับผิดชอบในการตัดสินใจและดำเนินการให้แก่ผู้ปฏิบัติงานในระดับต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม รวมทั้งมีการถ่ายโอนบทบาทและภารกิจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือภาคส่วนอื่นๆในสังคม

- ๒ -

๔.๓ คุณธรรม/จริยธรรม (Morality/Ethic) ในการปฏิบัติราชการต้องมีจิตสำนึก ความรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปอย่างมีศีลธรรม คุณธรรม และตรงตามความคาดหวังของสังคม รวมทั้งยึดมั่นในค่านิยมหลักของมาตรฐานจริยธรรมสำหรับผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและเจ้าหน้าที่ของรัฐประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือนและจรรยาบรรณวิชาชีพ ตลอดจนคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของระบบราชการไทย ซึ่งข้าราชการยุคใหม่ควรมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ๘ ประการ คือ I AM READY ซึ่งมีความหมาย ดังนี้

๑. **Integrity** คือ ทำงานอย่างมีศักดิ์ศรี มีจรรยาบรรณในวิชาชีพของตน มีความเสียสละ อุทิศตนในการทำงาน มุ่งประโยชน์ส่วนรวม ซื่อสัตย์สุจริต ไม่ทุจริตคอร์รัปชัน

๒. **Activeness** คือ ขยันตั้งใจทำงาน ปฏิบัติงานเชิงรุก กระตือรือร้นอยู่ตลอดเวลา มีทัศนคติเชิงบวกและความคิดสร้างสรรค์ รวมทั้งมีกลยุทธ์ในการทำงาน

๓. **Morality** คือ มีใจเป็นธรรม มีคุณธรรม โดยข้าราชการจะต้องไม่เลือกปฏิบัติ ยึดหลักความเป็นธรรมและเสมอภาค คำนึงถึงประโยชน์สาธารณะเป็นสำคัญ

๔. **Relevancy** คือ การสร้างองค์ความรู้ให้เกิดขึ้น มีการเรียนรู้และปรับตัวให้ทันโลก พัฒนาข้าราชการอย่างต่อเนื่อง และมีการนำความรู้และวิทยาการสมัยใหม่มาใช้ในการปฏิบัติงาน

๕. **Efficiency** คือ การทำงานที่มุ่งเน้นประสิทธิภาพ ประหยัดทรัพยากรและเกิดความคุ้มค่า

๖. **Accountability** คือ ข้าราชการจะต้องตระหนักในความรับผิดชอบต่อตนเอง พร้อมทั้งจะได้รับการตรวจสอบจากหน่วยงานภายในและภายนอก และมีระบบของการให้รางวัลและลงโทษที่มีประสิทธิภาพ

๗. **Democracy** คือ มีใจและการกระทำที่เป็นประชาธิปไตย มีส่วนร่วมโปร่งใส ประสานสัมพันธ์กับทุกกลุ่มให้เข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผน ตัดสินใจในการปฏิบัติงาน

๘. **Yield** คือ ปฏิบัติงานโดยมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์เป็นสำคัญ มีเป้าหมายของการทำงานแล้วปฏิบัติให้สำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ และสามารถวัดและประเมินผลงานได้

๒.๔ ในการสัมมนาฯ ได้แบ่งกลุ่มย่อยจำนวน ๕ กลุ่ม เพื่อระดมความคิดเห็น หัวข้อแนวทางการลดความเสี่ยงในการเกิดการทุจริตและประพฤติมิชอบอันเนื่องมาจากการปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจของกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน และสำรวจความคิดเห็นการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสของหน่วยงานโดย ยึดหลักคุณธรรมและจริยธรรม ซึ่งให้ทุกกลุ่มย่อย วิเคราะห์ปัญหาเกี่ยวกับ

การปฏิบัติราชการ โดยอิงตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการให้หรือรับของขวัญของเจ้าหน้าที่ของรัฐ การเรียไรรของหน่วยงานของรัฐ พ.ศ.๒๕๕๔ การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยา พ.ศ.๒๕๕๓ เป็นต้น

- ๓ -

ผลการจัดอันดับคอร์รัปชันโลกปี ๒๕๕๗ ไทยได้อันดับที่ ๘๕ จาก ๑๗๕ ประเทศ ได้ ๓๘ คะแนนจาก ๑๐๐ คะแนน

ดร.จรี วิจิตรวาทการ เลขาธิการมูลนิธิธรรมาภิบาลเพื่อความโปร่งใสในประเทศไทย (Transparency Thailand) เปิดเผยผลการจัดอันดับในการจัดอันดับ [ดัชนีชี้วัดภาพลักษณ์คอร์รัปชัน](#) ประจำปี 2557 ประเทศไทยได้คะแนน 38 คะแนนจากคะแนนเต็ม 100 คะแนน อยู่อันดับที่ 85 จากการจัดอันดับทั้งหมด 175 ประเทศทั่วโลก และเป็นอันดับที่ 12 จาก 28 ประเทศในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก

[ผลการจัดอันดับปีนี้](#) ประเทศไทยมีผลคะแนนดีขึ้นบ้าง แต่ได้อันดับดีกว่าเดิม เมื่อเปรียบเทียบกับปีที่แล้วซึ่งได้อันดับที่ 102 ในระดับโลก และอันดับที่ 16 ในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก เมื่อพิจารณาเฉพาะกลุ่มประเทศอาเซียน มีเพียงประเทศสิงคโปร์และมาเลเซียเท่านั้นที่มีคะแนนเกิน 50 คะแนน โดยประเทศไทยอยู่ในอันดับที่ 3 จาก 9 ประเทศ ในกลุ่มอาเซียน

ดร.จรี กล่าวว่า “การจัดอันดับดัชนีภาพลักษณ์คอร์รัปชันเป็นวิธีการที่ใช้กระตุ้นความสนใจของผู้คนทั่วโลกต่อปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันที่มีการทำกันทุกปีอย่างต่อเนื่อง ซึ่งผลคะแนนปีนี้ประเทศไทยเรามีคะแนนดีขึ้นเล็กน้อย จาก 35 คะแนนในปีที่แล้วมาเป็น 38 คะแนน และขยับอันดับขึ้นมาจากอันดับที่ 102 เป็นอันดับที่ 85 ซึ่งการที่อันดับของประเทศไทยเลื่อนขึ้นเป็นเพราะหลายประเทศที่เคยมีคะแนน เท่ากันหรือมากกว่าเราในปีที่แล้ว ได้คะแนนเท่าเดิมหรือบางประเทศกลับได้คะแนนลดลงหรือเพิ่มขึ้น แต่อย่างน้อยกว่าเรา ซึ่งอาจหมายถึงในช่วงปีที่ผ่านมา หลายภาคส่วนได้พยายามมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาและเห็นผลของการแก้ปัญหาบาง ด้าน เช่น การปลูกฝังความดีให้เด็ก ๆ ในการเรียนการสอนหลักสูตร “โตไปไม่โกง” และการดำเนิน “โรงเรียนคุณธรรม” รวมถึงการตื่นตัวของภาคธุรกิจในการต่อต้านการทุจริต อีกทั้งคนไทยจำนวนมากได้แสดงความรู้สึกไม่พอใจต่อการทุจริตคอร์รัปชัน และแสดงจุดยืนอย่างชัดเจนไม่ยอมรับการทุจริตคอร์รัปชัน การที่คนในสังคมตื่นตัวต่อปัญหาร่วมกันเช่นนี้เป็นสัญญาณที่ดีว่าประเทศไทย ได้นำพลังร่วมของคนในสังคมมาผลักดันการแก้ไขปัญหาทุจริตคอร์รัปชันให้เป็น วาระแห่งชาติที่แท้จริง ทั้งนี้ รวมถึงการไม่ยอมรับการโกงทุกรูปแบบและไม่ให้คนโกงมีที่ยืนในสังคม และมีการกลั่นกรองและตรวจสอบผู้บริหารประเทศให้ทำงานด้วยความรับผิดชอบและ โปร่งใส นึกถึงผลประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าผลประโยชน์ของตนเอง”

CPI (Corruption Perceptions Index) คือ ดัชนีชี้วัดภาพลักษณ์ปัญหาคอร์รัปชันของประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก ที่มีค่าคะแนนตั้งแต่ 0 (คอร์รัปชันมากที่สุด) – 100 (คอร์รัปชันน้อยที่สุด) จัดทำโดยองค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ (Transparency International) ซึ่งเป็นองค์กรอิสระนานาชาติที่ก่อตั้งขึ้นเพื่อรณรงค์แก้ไขปัญหาคอร์รัปชัน และมีเครือข่ายใน 120 ประเทศทั่วโลก และได้จัดทำดัชนีชี้วัดภาพลักษณ์คอร์รัปชันของประเทศต่าง ๆ เป็นประจำทุกปีมาตั้งแต่ พ.ศ. 2538 ซึ่งในปี พ.ศ. 2557 นี้ ได้จัดอันดับจากประเทศต่าง ๆ จำนวน 175 ประเทศ โดยจัดอันดับจากผลสำรวจของสำนักโพลล์ต่าง ๆ จำนวน 12 แห่ง

ดัชนีชี้วัดภาพลักษณ์คอร์รัปชัน ปี 2557 ของประเทศในภูมิภาคอาเซียน

ประเทศ	อันดับในอาเซียน	อันดับโลกปี 2557	คะแนนปี 2557	คะแนนปี 2556
สิงคโปร์	1	7	84	86
มาเลเซีย	2	50	52	50
ฟิลิปปินส์	3	85	38	36
ไทย	3	85	38	35
อินโดนีเซีย	5	107	34	32
เวียดนาม	6	119	31	31
ลาว	7	145	25	26
เมียนมาร์	8	156	21	21
กัมพูชา	8	156	21	20

ที่มา : มูลนิธิอิเวกรเพื่อความโปร่งใสในประเทศไทย

ดัชนีวัดภาพคอร์รัปชันของประเทศไทยตั้งแต่ปี 2538 - 2557

ปี	คะแนน/คะแนนเต็ม	จำนวนประเทศ	อันดับ
2538	2.79/10	41	34
2539	3.33/10	54	37
2540	3.06/10	52	39
2541	3/10	85	61
2542	3.2/10	98	68
2543	3.2/10	90	60
2544	3.2/10	91	61
2545	3.2/10	102	64
2546	3.3/10	133	70
2547	3.6/10	146	64
2548	3.8/10	159	59
2549	3.6/10	163	63
2550	3.3/10	179	84
2551	3.5/10	180	80
2552	3.4/10	180	84
2553	3.5/10	178	78
2554	3.4/10	183	80
2555	37/100	176	88
2556	35/100	177	102
2557	38/100	175	85

ที่มา : วิกิคราะห์ข้อมูลโดยองค์กรเพื่อความโปร่งใสในประเทศไทย